اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲۱ مهر ۱۴۰۱
• ۱۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
• ۱۳ اکتبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۸۹ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۷۱ • ۴ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

نقش مشورتی مجمع تشخیص جدی و خیلی مهم است

اعضای دوره جدید مجمع تشخیص مصلحت نظام، با حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی دیدار کردند. رهبری در این دیدار گفتند:مجمع تشخیص مصلحت نظام، یک مجموعه بسیار مغتنم برای نظام جمهوری اسلامی است. چون متشکل است از افراد نخبه مجرب که مجموعه این مجمع می‌تواند نگاه همه‌جانبه‌ای به مسائل کشور داشته باشد. این مجمع خیلی جایگاه رفیع و مغتنمی در نظام جمهوری اسلامی دارد و می‌تواند داشته باشد و مستمر است این جایگاه، در آینده هم همینجور است. وی افزودند: در بین شماها کسانی بودند که مقامات عالیه دولتی یا تقنینی یا قضایی داشتند، میدان کار را می‌شناسند و می‌دانند که اجرا یعنی چه، تقنین یعنی چه، این مجموعه نقش‌شان در مسئله سیاست‌های کلی نقش مشورت‌دهی است که این مشورت‌دهی را دست کم نباید گرفت، این خیلی مهم است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی خبر داد

بسته حمایتی جبران قطعی اینترنت ابلاغ می‌شود

قطع اینترنت در هفته‌های اخیر مشکلات بسیاری برای فعالان کسب و کارهای وابسته به فضای مجازی ایجاد کرده است. این مسئله بامخالفت بسیاری از فعالان اقتصادی مواجه شده بر همین اساس روز گذشته وزیر امور اقتصادی و دارایی از بسته حمایتی دولت برای جبران لطمات قطعی اینترنت خبر داد که تا چند روز آینده ابلاغ می‌شود. سید احسان خاندوزی در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی اظهارکرد: لطمات وارد شده به بخش‌های اقتصادی باید به رسمیت شناخته شود زیرا امنیت کسب و کار و سرمایه گذاری، شاخص‌های مختلف اقتصادی و معیشت مردم شامل فعالان بخش حقیقی اقتصاد، تجار و اصناف را تحت تاثیر قرار می‌دهد. وی افزود: دولت خواستار بازگشت آرامش وضعیت اقتصادی است تا لطمات وارد شده به بخش‌های مختلف جبران شود، به همین دلیل بسته‌های حمایتی از فعالان اقتصادی تهیه شده که در صورت تأیید از سوی مراجع ذی صلاح اجرایی خواهد شد. ۲

دوراهی افزایش یا کاهش نرخ سود
۴

عکس: سامان شرف‌الدین

یادداشت‌ها

ثروت‌آفرینی معادن نتیجه شراکت با جهان
۳

افزایش سود بانکی آری یا خیر
۴

چهره‌ها

جایگزینی پول ملی برای توسعه همکاری کشورهای حاشیه خزر
۲

آسیب به کسب وکارها با محدودیت در اینترنت
۲

وضعیت محدودیت دسترسی به اینترنت با دوام نیست
۲

گزارش روز

بحران ورود سرمایه‌های سرگردان به معادن

طبق برخی از گزارش های منتشر شده سرمایه‌گذاری در بخش معدن طی چند سال اخیر، کاهش چشمگیری داشته و آن را باید تهدیدی برای بخش معدن عنوان کرد اما از سویی دیگر، برخی از فعالان معدنی معتقدند واقعیت جاری، عکس این گزارش است. بنا بر نظر فعالان و کارشناسان بخش معدن، میزان سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در معادن و ورود فعالان اقتصادی به این بخش طی سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته و آمار ارائه‌شده را نمی‌توان منطبق با واقعیت دانست.
۳

نوبت اول

فراخوان عمومی مناقصات یک مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران درنظر دارد مناقصه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی ا از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام خدمات حمل ۳۵ هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۳
۲	انجام خدمات حمل ۱۰۰ هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۴
۳	انجام خدمات حمل ۴۰ هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۵
۴	انجام خدمات حمل ۲۰ هزار تن سنگ بوکسیت توسط کامیون‌های تریلی کمپرسی	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۶
۵	انجام خدمات حمل (جاده‌ای) ۷۰ هزار تن محمولات سود سوزآور (کاستیک) توسط کامیون‌های مخصوص حمل سود	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۷
۶	انجام خدمات حمل (جاده‌ای) ۴۲ هزار تن محمولات سود سوزآور (کاستیک) توسط کامیون‌های مخصوص حمل سود	عمومی یک مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۸

مهلت دریافت اسناد مناقصات از سامانه: از مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۴ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۲ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۵ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۷ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا. به شماره تلفن: ۳۲۶۰۵۳۴۵ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۷/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۷/۲۴

واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

چهره

جایگزینی پول ملی برای توسعه همکاری کشورهای حاشیه خزر

رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: یکی از موضوعات مهم مطرح شده در همایش اقتصادی کشورهای حاشیه دریای خزر، بحث استفاده از پول‌های ملی و سازوکارهای بانکی مستقل از سوئیفت، دلار و یورو است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان توسعه تجارت، علیرضا پیمان‌پاک، معاون وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت در گفت‌وگو با برنامه رادیویی رهیافت، در خصوص پیشنهادات کاربردی ایران در دومین همایش اقتصادی کشورهای ساحلی دریای خزر، گفت: یکی از استراتژی‌ها و راهبردهای دولت سیزدهم، توجه به ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری است که شاید در دوره‌های قبل توجه کاملی به آنها نشده است. بحث بهره‌مندی از ظرفیت‌های خوب و مطلوب کشورهای همسایه ایران و کشورهای منطقه خصوصا در حوزه‌های اوراسیا، افریقا، شرق آسیا و امریکای لاتین و... در برنامه‌های‌مان قرار دارد که در گذشته با تکیه بر برجام یا عدم توافق برجام، می‌توانستند از آنها استفاده کنند که این اتفاق نیفتاد. وی اضافه کرد: متاسفانه برخی از این حوزه‌ها کمتر مورد توجه قرار گرفته یا معطل توافقات مانده بود که یکی از این حوزه‌ها و فرصت‌های بسیار مطلوب، ظرفیت کشورهای شمالی ایران در حوزه‌های آسیای میانه، اوراسیا یا کشورهای حاشیه دریای خزر است. اگر این کشورها را با همدیگر جمع کنیم، حوزه تجاری وارداتی بیش از ۵۰۰ میلیارد دلار را پیش روی کشورمان قرار می‌دهد، پس می‌بایست از این فرصت مناسب، به خوبی استفاده و برای آنها برنامه‌ریزی منطقی انجام دهیم.

■ توجه ویژه به بحث تجارت آزاد با اوراسیا

رئیس سازمان توسعه تجارت با اشاره به اینکه یکی از بحث‌های مهم، حضور فعالانه ایران در این اتحادیه‌ها و پیوندهای منطقه‌ای است که در این بین بحث اوراسیا به‌صورت جدی دنبال می‌شود، افزود: در دولت سیزدهم، بحث تجارت آزاد با اوراسیا به‌عنوان یکی از موضوعات بسیار مهم مورد توجه قرار گرفته است. وی با تاکید بر اینکه نشست‌ها و پیگیری‌ها و سفرهای صورت گرفته در حوزه اوراسیا در یک سال اخیر بیش از تعدادی بوده که در ۳ سال گذشته انجام شده است، ادامه داد: در این راستا بیش از ۹ دور نشست (۵ دور مجازی و ۴ دور مجازی) برای دستیابی به تجارت آزاد منطقه‌ای که نخستین تجارت آزاد منطقه‌ای محسوب می‌شود، با کشورهای اوراسیا آغاز کنیم. پیمان‌پاک در ادامه تاکید کرد: از بین کشورهای اوراسیا، دو کشور روسیه و قزاقستان عضو همایش اقتصادی کشورهای ساحلی دریای خزر هستند که در کنار آنها ترکمنستان و آذربایجان هم حضور دارند که ظرفیت منطقه‌ای بسیار خوبی در حوزه‌های تجارت، ترانزینت و حوزه همکاری‌های علمی، فناوری و منطقه‌ای را برای ایران ایجاد می‌کنند. وی در این خصوص اضافه کرد: در همایش اقتصادی کشورهای ساحلی دریای خزر دو موضوع پیگیری شد که یکی از آنها برگزاری نشست مشترکی بود که در آن مسائل مختلفی از جمله طرح‌های ایران در خصوص ایجاد منطقه آزاد مشترک تجاری، مسائل مرتبط با روابط بانکی و موضوعاتی در خصوص تزانزیت ارائه شد. بحث دیگر هم برگزاری نشست‌های دو جانبه بود. معاون وزیر صمت همچنین خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های همایش اقتصادی کشورهای ساحلی دریای خزر، این بود که معاون اول رئیس‌جمهوری از ماه‌های قبل موضوعات مربوط به روابط تجاری و اقتصای این کشورها را در نشست‌هایی که هر هفته یا دو هفته‌ای برگزار می‌شد، در حضور دستگاه‌های مختلف پیگیری و پایش می‌کرد؛ اتفاقی که باعث شد با دیدگاهی کاملا تخصصی و آماده در جلسات حاضر شویم. وی با اشاره به اینکه در این همایش و در حوزه‌های مختلف، مباحث جدی و تخصصی برگزار شد، ادامه داد: در مورد نحوه همکاری تجار و استفاده از ظرفیت‌های تجاری در قالب نشست اتاق‌ها بحث و بررسی صورت گرفت که ارتباطات و مذاکرات خوبی صورت گرفت. همچنین در مورد استفاده از ظرفیت‌های اتحادیه اوراسیا توسط کشورهای حاشیه دریای خزر، مباحث مختلفی برگزار شد.

■ استفاده از پول‌های ملی مستقل از سوئیفت

پیمان‌پاک به این پرسش که تحریم‌ها دستاوردهایی مناسبی در حوزه تبادلات بانکی از جمله عبور از دلار با تنظیم روابط بانکی را به‌وجود آورد که در این بین سازمان توسعه تجارت تا چه میزان روی این موضوع تمرکز می‌کند تا شرایط برای تبادلات مهم مالی با کشورهای دیگر ایجاد می‌کند؟، اینگونه پاسخ داد: یکی از موضوعاتی که هم مدنظر اقتصادهای مستقل و هم در اجلاس‌های مختلف از جمله شانگهای و همایش اقتصادی کشورهای ساحلی دریای خزر مطرح شده و می‌شود، بحث استفاده از پول‌های ملی و سازوکارهای بانکی مستقل از سوئیفت، دلار و یورو است. وی با اشاره به اینکه پیگیری‌های بسیاری در قالب ایجاد کانال‌های بانکی مستقل یعنی حساب‌های دوجانبه با این کشورها انجام شد و بحث‌هایی در مورد همکاری با تکیه بر این شیوه‌ها با کشورهایی مانند روسیه و... صورت گرفت، اضافه کرد: در این رابطه معاون اول رئیس جمهور، وزیر اقتصاد و همکاران وزارت امور خارجه با بانک‌های بزرگ و مهم روسی و منطقه‌ای جلساتی داشتند تا این موضوعات وارد فضای اجرایی شود.

■ نیاز به توسعه ظرفیت‌ها و زیر ساخت‌ها

پیمان‌پاک با تاکید بر اینکه در کنار این موضوعات باید از ظرفیت‌های محصولات فرآوری شده هم استفاده شود، افزود: در شرایط فعلی، گندم را وارد کرده و به محصولاتی مانند ماکارانی یا تولیدات فرآوری تبدیل و صادر می‌کنیم. همچنین در زمینه نهادهای دامی، ظرفیت‌های بسیار بالایی وجود دارد زیرا تعداد زیاد کارخانجات مدرن تولید خوراک دام در ایران وجود دارد که ظرفیت‌های آنها عمدتا خالی است که می‌توانند با دریافت این نهاده‌ها و فرآوری و تبدیل آنها به کالایی با ارزش افزوده بالا، به کشورهای اطراف که عموما نیازمند خوراک دام هستند، صادر کنند.

وی با بیان اینکه در حوزه روغن، ظرفیت و کارخانجات بسیار خوب تولید، فرآوری، دانه روغن کشی، تبدیل و بسته‌بندی در ایران وجود دارد، تصریح کرد: این موارد در نشست کشورهای ساحلی دریای خزر از سوی مسئولان ایران این موارد مطرح شد و توافقات بسیاری خوبی در این حوزه‌ها صورت گرفت. در این راستا باید ظرفیت‌ها و زیر ساخت‌ها را توسعه دهیم زیرا برخی از کشورها مانند روسیه آمادگی خود را برای ایجاد سیلو در بنادر شمالی ایران اعلام کردند.

اتحاد مسلمانان یک راهبرد و استراتژی اساسی است

رئیس‌جمهور در کنفرانس وحدت اسلامی با تبریک ولادت پیامبر اسلام(ص) و امام صادق(ع) و خوشامدگویی به علمای جهان اسلام حاضر در کنفرانس، پیش‌بینی‌ها و پیشگیری از تفرقه جهان اسلامی و هم افزایی و همفکری علمای اسلامی را هدف این کنفرانس دانست.

به گزارش ایسنا، سید ابراهیم رئیسی صبح امروز چهارشنبه در آیین گشایش سی و ششمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی در سالن اجلاس سران افزود: انسان معاصر با اتکا به خدا و آموخته‌های دینی می‌تواند زندگی سعادتمندی برای خود رقم بزند. جامعیت دین به انسان این قوت را می‌دهند که در مقابل تهاجم فرهنگی و نسخه‌های ارائه شده از غرب و شرق که هیچ تناسبی با زندگی دین‌مدارانه ندارد، ایستادگی کند.

رئیس‌جمهور در کنفرانس وحدت اسلامی ادامه داد: این کنفرانس کمک می‌کند که به درک مشترک بین همه شخصیت‌های اثرگذار در جهان اسلام که چه سرمایه عظیمی به اسم دین و دینداران و مسلمانان و معتقدان به دین، سرزمین‌های اسلامی، جوانان با گرایش به معنویت و دین، روحیه مقاومت و ایستادگی در مقابل دشمن و آماده بودن برای زندگی دین مدارانه، نیروهای فرهیخته و عالم و عامل برای اندیشه در مقابل جریان الحادی و سکولار و تکفیری داریم.

وی خاطرنشان کرد: بیندیشید که دشمن در چه جایگاهی است و چه ترفندهایی دارد. بیندیشید؛ به نام دین امروز پرچمی که امام برافراشتند، پرچم اتحاد بین همه مسلمانان در همه اقلیم‌ها با همه گویش‌ها است.

امروز مسلمانان اشتراکات بسیار زیادی دارند. این اشتراکات می‌تواند قدرت بزرگ و مدنی به نام دین پدید آورد و در برابر همه تمدن‌های مدعی امروز عالم سر بلند اعلام کند که برای سبک زندگی انسان معاصر، سخن و مدل داشته باشد.

■ به برکت خون شهدای اسلام، بیداری اسلامی ایجاد شد

رئیس‌جمهور با بیان این‌که «پیام این کنفرانس این است که ما به عنوان دین می‌خواهیم زندگی انسان معاصر رقم بخورد» خاطرنشان کرد: شهدای جهان اسلام، بیداری ایجاد کردند.

برخی فکر می‌کردند اسلام، امری شخصی است ولی به برکت خون شهدای اسلام، بیداری اسلامی ایجاد شد و همه مسلمانان می‌خواهند مسلمان زندگی کنند و در همه شئون زندگی‌شان براساس اسلام عمل شود. دشمن از همین می‌ترسد.

وی ادامه داد: بعد از جنگ جهانی اول و دوم و ایجاد دو بلوک شرق و غرب و فروریختن بلوک شرق، دشمن بررسی کرد که چه مانعی می‌تواند در مقابل نظام سلطه بایستد؟ آنها به این نتیجه رسیدند تنها مانع‌شان اسلام است و نقشه کشیدند اجازه ندهند اسلام در دنیا رواج یابد.

ایجاد دولت‌های وابسته، امپراتوری رسانه‌ای، راه‌اندازی گروه‌های تکفیری، اهانت به مقدسات اسلام، رواج تکفر افراطی و تکفیری از حلقه‌های یک زنجیره از سوی دشمن برای ایجاد تفرقه میان مسلمانان بود. تصمیم گرفتند قدرت دین سربلند نکنند.

رئیس‌جمهوری در ادامه با بیان این‌که «نقش علما و فرهیختگان جهان اسلام نقش بی‌بدیلی است»، اظهار کرد: امروز اتحاد مسلمانان نه یک تاکتیک بلکه راهبرد و استراتژی اساسی است.

مقتدای بصیرت‌آفرین ما امام خامنه‌ای است همواره بر این راهبرد تاکید کرده‌اند که امروز وحدت جهان اسلام یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است.

ترجمان این نگاه آن است که هر کس با قلم، بیان، عمل، فعل و ترک فعل در جهت وحدت عمل کند، کمک کرده و هر کس ایجاد تفرقه کند حتما در جهت راهبرد دشمن حرکت کرده است.

وی با اشاره به توطئه و فتنه دشمن در جهان اسلام اظهار کرد: انسجام و وحدت و یکپارچگی، دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی و بصیرت در دین دشمن را شکست داد.

امروز نقش مهم علما این است که بصیرت‌افزایی و معرفت‌افزایی کند. امروز وظیفه همه روشنگری درباره جایگاه اسلام و ناتوانی دشمن است.

رهبر انقلاب همواره بر جهاد تبیین تاکید دارند. امروز دشمن با وجود همه ادعاها بسیار ناتوان هستند.

آنها خود را صاحب منطق جلوه می‌دهند اما منطق و استدلال را نمی‌فهمند نمی‌توانند حقایق را درک کنند بنابراین راه مقابله با آنها ایستادگی و مقاومت است.

■ مسئله فلسطین همچنان مسئله جهان اسلام است

رئیسی همچنین خاطر نشان کرد: آن‌هایی که فکر می‌کردند که راه نجات فلسطین در مذاکره است، اشتباه کردند.

جریان سازش با رژیم صهیونیستی شکست خورد و اکنون فرهنگ جریان مقاومت پیروز شده است.

مگر قرارداد شرم الشیخ اسلو و کمپ دیوید کاری پیش برد؟ مگر آنها به قراردادها پایبندند؟ آنها میثاق شکنند.

رژیم صهیونیستی پیمان و میثاق نمی‌فهمند؛ بنابراین در مقابل آنها باید ایستادگی کرد. امروز گروه‌های مقاومت در فلسطین و لبنان ابتکار عمل را گرفته‌اند. تا دیروز ابتکار عمل در اختیار سازمان‌های به اصطلاح آزادی‌بخش بود اما در جریان جنگ ۲۲ روزه، ۳۳ روزه یا هشت روزه گروه‌های مقاومت بهم آموختند، راه مقابله با رژیم صهیونیستی ایستادگی است.

وی تاکید کرد: ما علاوه بر حمایت از جریان مقاومت، ارتباط با کشورهای خارجی را در اولویت سیاست خارجی خود قرار داده‌ایم.

در امور اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان برای ما در اولویت هستند. رئیس‌جمهوری همچنین با بیان این‌که «عادی‌سازی با برخی دولت‌های سست عنصر برای رژیم صهیونیستی امنیت‌ساز نیست»، ادامه داد: این عادی‌سازی شاید با برخی افراد سست عنصر باشد نه با ملت‌های مسلمان. مسلمانان هرگز عادی‌سازی را نپذیرفته و نمی‌پذیرند. مگر می‌شود با کسانی که زن و کودک می‌کشند و زندان غزه ایجاد کرده‌اند عادی‌سازی شود.

دل مسلمانان با آنها مگر می‌شود صاف شود. این عادی‌سازی هرگز برای رژیم صهیونیستی امنیت ساز نخواهد شد. وی با اشاره به تلاش دشمن برای به حاشیه بردن مسئله فلسطین اظهار کرد: زهی خیال باطل. مسئله فلسطین همچنان مسئله جهان اسلام است.

■ مدعیان حقوق بشر، بزرگترین ناقضان حقوق بشر هستند

رئیس‌جمهور همچنین با بیان این‌که «در برنامه‌های جمهوری اسلامی ایران مبارزه با ظلم، تروریست و تکفیر وجود دارد»، گفت: کینه دشمن هم به خاطر همین مسئله است.

دشمن مدعی مبارزه با تروریزم است اما شهید سلیمانی و المهندس قهرمان مبارزه با تروریزم هستند و منطقه را از داعش پاک کردند در حالی که خود آنها در مبارزات انتخاباتی‌شان اعتراف کردند که جریان تروریستی را ایجاد کردند.

شهادت قاسم سلیمانی به چه معناست؟ آیا طرفداری از تروریست است یا مقابله با تروریست است؟ مدعیان حقوق بشر در جایگاه ضدیت با حقوق بشر قرار دارند و بزرگترین ناقضان حقوق بشر هستند و اگر کیفرخواستی تنظیم شود کیفرخواست بلندی از جنایت آنها خواهد بود.

وی خاطر نشان کرد: رسیدن به درک مشترک در این کنفرانس به صلح پایدار و امنیت پایدار در کشورهای اسلامی کمک می‌کند ما یکبار دیگر باید داشته‌های‌مان را مرور کنیم.

گفت‌وگوی بین ادیان باید دنبال شود. این گفت‌وگوها می‌تواند بسیاری از اختلافات را بررسی کرده و بر اشتراکات تاکید کند. ارتباط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بین مسلمانان ضرورتی است که ما آن را دنبال می‌کنیم.

وی تاکید کرد: در این نشست بر حفظ وحدت مسلمانان به عنوان یک ضرورت جهان اسلام تاکید شود و مسائل اختلافی به صورت علمی، پژوهشی و تحیقاتی و به دور از تعصبات دنبال شود. نگاه تقریبی در سیره ائمه و اهل بیت(ع) وجود دارد. همین تفکر کار را پیش خواهد برد اما تفکر تخریبی خطرناک بوده و باید به حاشیه رانده شود.

بسته حمایتی دولت برای جبران قطعی اینترنت به‌زودی ابلاغ می‌شود

قطع اینترنت در هفته‌های اخیر مشکلات بسیار برای فعالان کسب و کارهای وابسته به فضای مجازی ایجاد کرده است این مسئله بامخالفت بسیاری از فعالان اقتصادی مواجه شده بر همین اساس روز گذشته وزیر امور اقتصادی و دارایی از بسته حمایتی دولت برای جبران لطمات قطعی اینترنت خبر داد که تا چند روز آینده ابلاغ می‌شود.

به گزارش ایرنا، سید احسان خاندوزی در نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با اشاره به ناامنی‌های اجتماعی هفته‌های گذشته اظهارکرد: لطمات وارد شده به بخش‌های اقتصادی باید به رسمیت شناخته شوند زیرا امنیت کسب و کار و سرمایه گذاری، شاخص‌های مختلف اقتصادی و معیشت مردم شامل فعالان بخش حقیقی اقتصاد، تجار و اصناف را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

وی افزود: دولت خواستار بازگشت آرامش وضعیت اقتصادی است تا لطمات وارد شده به بخش‌های مختلف جبران شود، به همین دلیل بسته‌های حمایتی از فعالان اقتصادی تهیه شده که در صورت تأیید از سوی مراجع ذی صلاح اجرایی خواهد شد.

خاندوزی تاکید کرد: امنیت کسب و کار و سرمایه‌گذاری مورد تفاهم دولت و بخش خصوصی است و بر همین اساس به دنبال بازگشت آرامش و امنیت به این بخش هستیم.

■ آسیب به کسب وکارها با محدودیت در اینترنت

در این نشست نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز با بیان اینکه کسب و کارهای بزرگ به دلیل قطعی اینترنت دچار آسیب شده‌اند.حسین سلاح ورزی تصریح کرد: بر اساس سهم حوزه‌ای تی در جی دی پی کشور، هر ساعت قطعی اینترنت یک میلیون و ۵۰۰ هزار دلار به اقتصاد ضرر وارد می‌کند.

وی با اشاره به اینکه فیلترینگ استفاده از وی پی ان را ۳۰ درصدی افزایش داده است، خاطرنشان کرد: نه تنها کسب و کارهای کوچک بلکه فعالیت‌های بزرگ با محدودیت اینترنت آسیب دیده‌اند زیرا تکی توان تجار خارجی را مجبور به استفاده از پیام رسان‌های داخلی کرد.

سلاح ورزی تاکید کرد: معیشت حدود ۹ میلیون نفر از جمعیت کشور که محصولات خود را به صورت آنلاین عرضه می‌کردند، دچار خطر شده و ادامه این شرایط مهاجرت نخبگان و استارتاپ‌ها را افزایش و سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد.

■ محدودیت دسترسی به اینترنت با دوام نیست

نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با تاکید بر این‌که «وضعیت محدودیت دسترسی به اینترنت با دوام نیست»، گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد که نقش فضای مجازی در شعله ور شدن اغتشاشات بالاست؛ پس باید مدیریت شود تا به یک ساحل آرامش برسیم و به حالت عادی بازگردیم.

غلامرضا منتظری در گفت‌وگو با ایسنا در پاسخ به پرسشی درباره زمان پایان محدودیت‌های اعمالی در دسترسی به اینترنت اظهار کرد: تمام کشورها برای فضای مجازی چارچوب دارند و آن‌جایی که با مصالح ملی‌شان در تضاد باشد، حتماً محدودیت ایجاد می‌کنند ولی این محدودیت‌ها عمومیت ندارد؛ محدودیت‌ها در جاهایی بر اساس مصالح کشور اتخاذ می‌شود تا وضعیت بدتر نشود و به ساحل آرامش برسند. وی با تاکید بر این‌که «در تصمیمات باید حواس‌مان باشد که امروز بخش قابل توجهی از حوزه اقتصاد و معیشت در فضای مجازی است و این مجموعه الان آسیب دیده است»، گفت: اگر به این موضوع بی‌توجه باشیم، واقعاً مرتکب جرمی نابخشودنی شدیم و خیلی از زندگی‌ها مختل خواهد شد. نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه «این وضعیت محدودیت با دوام نیست و بطور طبیعی تغییر می‌کند»، تاکید کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که نقش فضای مجازی در شعله ور شدن اغتشاشات بالاست؛ پس باید مدیریت شود تا به یک ساحل آرامش برسیم و به حالت عادی بازگردیم؛ هیچ عقل سلیمی نمی‌پسندد که فضای مجازی محدود شود و از آن استفاده نکنیم؛ لکن مصالح ملی ما اقتضا می‌کند که به این موضوع توجه جدی‌تری داشته باشیم. منتظری در ادامه با بیان اینکه «اگر به فکر حفظ حریم خود نباشیم و از آن دفاع نکنیم، دشمن از ما محافظت نخواهد کرد»، اظهار کرد: بهترین اقدامی که در این زمینه باید انجام شود تقویت شبکه ملی اطلاعات است؛ در این بخش در کشور گام‌هایی برداشته شد ولی هنوز تا نقطه مطلوب فاصله داریم. یکسال قبل کمیسیون فرهنگی نیز به موضوع مدیریت فضای مجازی ورود کرد اما به هر دلیل نیمه تمام باقی ماند؛ بنابراین لازم است وزارت ارتباطات، شورای امنیت ملی و دستگاه‌های مسئول بنشینند و ساز و کارها و استانداردهایی طراحی کنند که مورد احترام همه قرار بگیرید. وی گفت: همانطور که چنانچه در فضای حقیقی چارچوب نداشته باشیم آسایش و امنیت‌مان مختل خواهد شد، در فضای مجازی نیز شرایط این‌گونه است؛ در فضای حقیقی ما مرزهایی داریم و مرزبانی داریم ولی در فضای مجازی این محدودیت‌ها نیست؛ بر همین اساس نیازمند این هستیم که یک تصمیم راهبردی گرفته شود.

تجهیزات فرسوده عامل کاهش راندمان معادن

رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی سمنان در نشست بررسی مشکلات معدنی و پیش‌بینی رشد ۸.۶ درصدی در این استان اظهارکرد: باید بدانیم رشد ۸ درصدی چه الزماتی دارد؛ بنابراین ضروری است شاخص‌ها را با محوریت معدن و صنایع معدنی بررسی و واکاوی کنیم. به گزارش معدن‌نیوز، حمید علوی در این نشست اظهارکرد: توان انجام امورات در داخل استان یک مزیت است اما اگر مواردی نیازمند بررسی در سطح ملی است، ضرورت دارد از سوی نهادهای دولتی پیگیری شود. رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی سمنان تصریح کرد: اقدام در امور معادن نیازمند کارگروهی است، اگر نهادهای متولی همسو هم‌نظر نباشند، بی‌شک توسعه در این بخش اتفاق نخواهد افتاد. وی به‌روز نبودن ماشین‌آلات را از عوامل اصلی کاهش راندمان در این استان خواند و ادامه داد: زمانی که معدنداران ماشین‌آلات معادن فرسوده و مستهلک دارند، چگونه می‌توانیم راندمان خوب معادن امیدوار باشیم. وی در ادامه به دیگر مشکلات اشاره کرد و گفت: معادن نیازمند نیروی انسانی ماهر است، ضرورت دارد سازمان تامین اجتماعی قوانین خود را در معادن به روز کند.

رئیس کمیسیون معدن اتاق استان سمنان ادامه داد: معادن ما در استان در ابعاد کوچک و خرد هستند؛ بنابراین ضرورت دارد قوانین طوری تدوین شود که فقط معادن بزرگ مشمول ورود ماشین‌آلات نباشد، بلکه صاحبان معادن خرد با توجه به ظرفیت‌های خود بتوانند واردات موردنیاز خود را انجام بدهند. وی ادامه داد: حقوق معادن نمی‌تواند در همه معادن با یک فرمول محاسبه شود. عواملی مانند کیفیت ماده معدنی و نوع ماده معدنی نیز تاثیرگذار است؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود افراد متخصص و صالح کمیته‌ای را تشکیل و حقوق دولتی معادن را آنالیز و ابلاغ کند.

در پی اعلام خبر کاهش سرمایه‌گذاری در بخش معدن مطرح شد

بحران ورود سرمایه‌های سرگردان به معادن

با جامعه غیرمعدنی در معادن روبه‌رو هستیم

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در جدیدترین گزارش خود به بررسی وضعیت بهره‌برداری از معادن کشور پرداخته و از به صدا درآمدن یک زنگ خطر جدید در این حوزه خبر داده است. طبق این گزارش، سرمایه‌گذاری در بخش معدن طی چند سال اخیر، کاهش چشمگیر داشته و آن را باید تهدیدی برای بخش معدن عنوان کرد اما از سویی دیگر، برخی از فعالان معدنی معتقدند واقعیت جاری، عکس این گزارش است. بنا بر نظر فعالان و کارشناسان بخش معدن، میزان سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در معادن و ورود فعالان اقتصادی به این بخش طی سال‌های اخیر رشد چشم‌گیری داشته و آمار ارائه‌شده را نمی‌توان منطبق با واقعیت دانست. از این‌رو توجه به واقعیت شرایط بخش معدن و دلایل رد یا تایید این خبر حائز اهمیت است. صمت درباره این مسئله با کارشناسان و فعالان معدنی به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

دلایل افزایش توجهات به معادن

پیمان افضل، عضو هیات‌مدیره انجمن مهندسی معدن ایران و فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت نظر متفاوتی نسبت به خبر اعلام شده مبنی بر کاهش سرمایه‌گذاری‌ها در بخش معدن عنوان کرد. او معتقد است پیشرفت‌های بین‌المللی و وضعیت داخلی ایران حاکی از افزایش اهمیت معادن در نگاه نهادهای دولتی و همچنین مردم است. افضل در این‌باره توضیح داد: طبق وضعیتی که از فعالیت‌های بخش معدن مشاهده می‌شود، به نظر من، برعکس آمار ارائه‌شده در جریان است.

به بحث رشد سرمایه‌گذاری بر بخش معدن می‌توان از دو بعد نگاه کرد. در نگاهی عمومی باید اذعان کرد کبنا بر تورم و وجود مشکلات گوناگون، متاسفانه سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی کاهش پیدا کرده و شاهد فرار سرمایه‌های زیادی از کشور هستیم. از این‌رو بخش تولیدی ایران به‌دلیل خروج سرمایه‌ها در رکود به‌سر می‌برد. اما در بخش معدن، شرایط متفاوت بوده و سرمایه‌های زیادی در این مدت وارد فعالیت‌های معدنی شده‌اند. ورود سرمایه‌های خرد و سرگردان به بخش معدن و همچنین شکل‌گیری نگاه درآمدی دولت به معادن، دلایل گوناگونی دارند. این فعال معدنی ادامه داد: کاهش نقش نفت در اقتصاد ایران با افزایش تحریم‌های بین‌المللی و تغییر نگرش کشورها به استفاده از سوخت‌های فسیلی از مهم‌ترین دلایل رشد اهمیت بخش معدن در ایران است. تاکید کشورها بر کاهش استفاده از نفت و مشتقات آن به‌دلیل بحران‌های زیست‌محیطی منجر به کاهش میزان اثرگذاری نفت در سال‌های اخیر شده است. هرچند در مدت اخیر بنا به‌دلایل سیاسی شاهد رشد نرخ جهانی نفت بودیم اما در آینده‌ای نه‌چندان دور سوخت‌های پاک جای آن را در جهان خواهد گرفت.

■ حرکت رو به رشد معادن

افضل در ادامه صحبت‌های خود به مزیت‌های بخش معدن در تغییر نگرش‌های صنعتی کشورهای جهان اشاره کرد و توضیح داد: جهان در دوره شکوفایی انقلاب صنعتی چهارم است و به زودی وارد انقلاب صنعتی پنجم خواهیم شد. این ارتقا، نیازمند عناصر معدنی به‌ویژه عناصر کمیاب و نادر خاکی است. علاوه بر آن، موضوع فناوری‌های مبتنی بر حفظ محیط‌زیست مانند ماشین‌های الکتریکی است که رشد استفاده از آنها در دوران کرونا انجام شد. توسعه کاربرد و کارآیی این نوع فناوری‌ها به حجم بالایی از مواد معدنی مانند لیتیوم و مس احتیاج داشته و از این‌رو در مدت اخیر، نرخ این عناصر در بازارهای جهانی جهش چشمگیری داشته‌اند؛ بنابراین جهان حرکتی پر سرعت به سمت استفاده از ذخایر معدنی و جایگزینی آنها به جای سوخت‌های فسیلی دارد. ایران نیز حتی با لغو تحریم‌ها نمی‌تواند به اتکای خود بر اقتصاد نفتی ادامه دهد، چراکه از دیدگاه فنی دارای صنعت نفت قوی و پیشرفته‌ای نیستیم تا از ذخایر نفتی خود بتوانیم استفاده کنیم. تمامی این دلایل سبب‌شده هم در جهان و هم در ایران، معادن جایگاهی ارزشمند داشته باشند. این عضو هیات‌مدیره انجمن مهندسی معدن ایران، افزود: در سال‌های اخیر شرکت‌های بزرگ معدنی دولتی و بخش خصوصی وارد فعالیت‌های توسعه‌ای بخش معدن از جمله اکتشافات شده‌اند و در حال‌حاضر نیز برخی دستگاه‌های حفاری در ایران ساخته می‌شود و به‌طور کلی، در چند سال اخیر در کشور فعالیت‌های مربوط به شناسایی ذخایر و بهره‌برداری از آنها، رشد مهمی داشته‌اند. حتی در این مدت، برخی از کانسارهای مهم در مناطق محروم اقتصادی تبدیل به معادنی فعال شدند که خود نشانگر رشد بخش معدن است.

■ حضور سرمایه‌های سرگردان

این عضو هیات‌مدیره انجمن مهندسی معدن ایران، روند ورود سرمایه به بخش معدن را صعودی توصیف کرد. افضل در نظر گرفتن ماهیت معدنکاری توسط سرمایه‌گذاران را شرط اصلی بازدهی این سرمایه‌های واردشده دانست و در این‌باره گفت: ترغیب فعالان اقتصادی برای ورود به بخش معدن و راه‌اندازی معادنی توسط شرکت‌های خصوصی اقداماتی مهم در جهت توسعه و رونق این عرصه است که در سال‌های اخیر شاهد آنها بوده‌ایم. از این‌رو می‌توان گفت شرایط معادن، بهبود نسبی داشته و در اصطلاح از لحاظ ورود سرمایه، تکانی خورده اما ضعف مهم ورود این سرمایه‌های سرگردان، هدفمند نبودن آنهاست. از ابتدای دهه ۹۰ برای نخستین‌بار به‌دلیل رشد نرخ جهانی فلزات و مواد معدنی و همچنین افزایش تحریم‌های نفتی علیه ایران، توجه بسیاری از سرمایه‌داران خرد به بخش معدن جلب شد. البته ورود این سرمایه‌گذاران به معادن هدفمند نبود و مهم‌ترین دلیل آن در دسترس نبودن اطلاعات کافی از فعالیت‌های معدنی و وجود تفکرات غلط و قدیمی نسبت به معدنکاری در نگاه مردم و حتی سیاست‌گذاران بخش معدن است. وی افزود: افرادی که از دیگر حوزه‌های تجاری وارد فعالیت معدنکاری می‌شوند، دید مناسبی به این بخش ندارند. آنها به دیربازده بودن و فعالیت‌های زمان‌بر و هزینه‌بر اکتشافی توجهی ندارند. معدنکاری نیازمند صرف هزینه و زمان برای شناسایی ذخایر، استخراج، فرآوری، حفظ محیط‌زیست و... است و با دیگر فعالیت‌های تولیدی تفاوت دارد اما چون این سرمایه‌گذاران خرد از بخش بازار آمده و پیشینه ذهنی از بخش معدن ندارند، پس از مدتی سرخورده و ناامید شده و ممکن است از معادن خارج شوند.

> با تخصصی شدن وزارتخانه‌ها و روی کار آمدن مدیران متخصص و معدنی، تصمیمات بهتری برای بخش معدن اتخاذ می‌شود و معدنکاران بهتر می‌توانند در این عرصه به فعالیت بپردازند

خروج معدنکاران به‌دلیل مشکلات

مهدیه آزادی، فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت شرایط فعلی سرمایه‌گذاری در بخش معدن را نامناسب عنوان کرد. او خروج معدنکاران به‌دلیل ناامیدی و ورود افراد غیرمتخصص به بخش معدن را یک بحران و آسیب برای این حوزه دانست و در این‌باره گفت: میل و رغبت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در معادن دوام زیادی نخواهد داشت. به‌دلیل وجود مشکلات گوناگون، معدنکاران با سابقه تمایلی برای ادامه فعالیت در بخش معدن نداشته و از تعداد این افراد روزانه کاسته می‌شود اما در مقابل به تعداد افراد غیرمرتبط و ناآشنا به این حوزه افزوده می‌شود و این اتفاق خوشایندی برای بخش تخصصی و مهم معدن نیست. در صورت استمرار این شرایط، بخش معدن با رکود و تعطیلی گسترده مواجه خواهد شد، چراکه بدون داشتن اطلاعات و دانش فنی لازم، معادن به بهره‌وری نخواهند رسید و چرخ فعالیت بخش معدن نخواهد چرخید. بنابراین خروج معدنکاران با سابقه و ورود سرمایه‌گذاران و فعالان دیگر صنوف به این بخش را نمی‌توان مثبت ارزیابی کرد. آزادی درباره عواملی که می‌توانند در جذب سرمایه‌ها به بخش معدن موثر باشند، توضیح داد: به‌طور کلی، کاهش موانع معدنکاری که اغلب از سوی نهادهای دولتی وضع شده‌اند، مهم‌ترین شرط رشد سرمایه‌گذاری در بخش معدن است. ساماندهی روند اخذ حقوق دولتی معادن، لغو اجرای تمامی تفاهمنامه‌ها و بخشنامه‌های دست‌وپاگیر میان نهادهای دولتی متولی بخش معدن، بهبود روابط سازمان حفاظت از محیط‌زیست و معدنکاران از جمله این موارد هستند، چراکه مشکلات مربوط سبب‌شده صرفه اقتصادی فعالیت‌های معدنی از بین رفته و در ادامه شاهد کاهش میزان سرمایه‌گذاری‌های در بخش معدن باشیم.

■ نقش دولت در توسعه معادن

آزادی وجود مشاور معدنی خبره و متخصص در امور مرتبط را لازمه مدیریت درست نهادهای دولتی متولی بخش معدن عنوان کرد و ادامه داد: علاوه بر مسائل قانونی که رفع آنها از ضرورت‌های امروزه به‌شمار می‌رود، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و تجهیزات بخش معدن نیز از دیگر مواردی است که خلأ آن سبب‌شده چرخه تولید در این حوزه دچار مشکلات مهم باشد. به نظر می‌رسد وجود یک مشاور معدنی متخصص، دارای سابقه مرتبط و کار اجرایی در معادن کوچک مقیاس در کنار معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند بسیاری از مشکلات بخش معدن را رفع کند. نهادهای دولتی برای نحوه ادامه فعالیت بخش معدن و معدنکاران تصمیم می‌گیرند؛ از این‌رو مهم است که نگاه آنها به این عرصه تا چه حد تخصصی و درست است. متاسفانه تصمیمات فعلی و بخشنامه‌های اجرایی را نمی‌توان به سود معادن و بهره‌برداران دانست. این فعال معدنی ادامه داد: با روی کار آمدن دولت سیزدهم، فعالان بخش خصوصی امیدوار به تغییر و بهبود شرایط بودند اما متاسفانه این اتفاق رخ نداد و حتی در برخی موارد با ابلاغ بخشنامه‌های نامناسب، شرایط بدتر شد. به‌طور کلی نمی‌توان روند رو به رشدی را برای معادن توصیف کرد و تمامی مسائل یادشده، منجر به کاهش سرمایه‌گذاری‌ها در بخش معدن شده‌اند.

■ ضرورت تفکیک بخش معدن از تجارت

آزادی تفکیک بخش معدن از وزارت صنعت و تجارت را یکی از مواردی دانست که می‌تواند به توقف رکود بخش معدن کمک کند. او در این‌باره توضیح داد: با عدم‌بهبود شرایط تولید در معادن، نمی‌توان به افزایش سرمایه‌گذاری در این بخش امیدوار بود. یکی از مواردی که می‌تواند زخم‌های فعالان معدنی را التیام بخشد، تفکیک مسائل بخش معدن از صنعت و تجارت است. با تفکیک وزارت معادن و فلزات از مسائل صنعتی و تجاری می‌توان آینده بهتری برای بخش معدن متصور بود. با تخصصی شدن وزارتخانه‌ها و روی کار آمدن مدیران متخصص و معدنی، تصمیمات بهتری برای بخش معدن اتخاذ می‌شود و معدنکاران بهتر می‌توانند به فعالیت بپردازند و در ادامه نه‌تنها سرمایه‌ها از معادن خارج نمی‌شود، بلکه منابع مالی بیشتری به این حوزه تولیدی وارد خواهد شد. از سوی دیگر، پررنگ‌تر شدن فعالان بخش خصوصی و متولیان معادن کوچک مقیاس در تصمیم‌سازی‌های دولتی از دیگر شرایط لازم برای افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در بخش معدن است، چراکه در این شرایط معدنکاران خود را در تصمیم‌گیری‌ها و تعیین آینده بخش معدن سهیم دانسته و این موضوع می‌تواند عاملی برای ترغیب آنها به ادامه دادن فعالیت معادن باشد. این فعال معدنی ادامه داد: در پایان باید به این نکته یادآور شد، اهمیت نهادهای دولتی به معادن کوچک مقیاس به میزان شایسته و مناسب نیست. عمده توجه نهادهای دولتی به معادن و شرکت‌های بزرگ معدنی بوده که اغلب آنها نیز دولتی هستند. معادن کوچک مقیاس از نظر تعداد بسیار بیشتر از معادن بزرگ بوده و فعالان بخش خصوصی بیشتری در این بخش شاغل هستند؛ بنابراین اگر خواهان افزایش سرمایه‌گذاری در بخش معدن هستیم، باید نهادهای دولتی به فعالان بخش خصوصی توجه بیشتر و بهتری داشته باشند.

سخن پایانی

علاوه بر موارد مطرح‌شده، کارشناسان معتقدند ورود سرمایه‌های خارجی مزایای متعددی به همراه دارد و از این‌رو، آن را لازمه توسعه فعالیت‌های این بخش معرفی کردند. ورود سرمایه‌گذاران خارجی ضمن تامین منابع مورد نیاز معادن، ورود تجهیزات و فناوری به‌روز جهانی را همراه خود خواهد داشت. از این‌رو توجه همه‌جانبه به ابعاد مسائل مربوط به سرمایه‌گذاری در بخش معدن یکی از وظایف نهادهای دولتی در راستای ساماندهی و کمک به توسعه معادن به‌شمار می‌رود.

یادداشت

ثروت‌آفرینی معادن نتیجه شراکت با جهان

هومان خواجه‌نصیری- مشاور توسعه بازار در حوزه صنایع معدنی

امروزه معادن بنا بر دلایل گوناگون از جمله نبود سرمایه‌های مالی مناسب و مشکلاتی در روند تامین منابع مالی خود تعطیل شده و با گسترش این مشکل، شاهد رکود نسبی در فعالیت‌های این عرصه شاهد هستیم.

باید تاکید کرد فعالیت معدنی علاوه بر دیربازده بودن، نیازمند صرف هزینه‌های کلان بوده و تمامی فعالان معدنی توانایی پرداخت این منابع مالی را به‌تنهایی ندارند. یکی از راهکارهایی که منجر به تامین سرمایه شده و توسط آن معادن می‌توانند به چرخه تولید بازگردند، ورود سرمایه‌گذاران خارجی و شراکت آنها در فعالیت بخش معدن است. در توضیح مزایای ورود سرمایه‌های خارجی در فعالیت‌های تولیدی می‌توان گفت حضور سرمایه‌گذاران خارجی در بخش‌های گوناگون اقتصادی هر کشور، ضمن ثروت‌آفرینی، اشتغالزایی را برای جوامع به همراه دارد. با تامین شدن سرمایه موردنیاز فعالیت‌ها، چرخ واحدهای تولیدی و صنعتی بهتر چرخیده و بنگاه‌های اقتصادی به‌دلیل نبود سرمایه تعطیل نخواهند شد.

همچنین ورود فناوری‌های به‌روز جهانی و بهره‌مندی از پیشرفت سایر کشورها در عرصه‌های تولیدی می‌تواند ثمره مهم دیگر همکاری با سرمایه‌گذاران خارجی باشد. اما متاسفانه به‌دلیل وجود تحریم‌های بین‌المللی، مراودات و تعاملات ایران با سایر کشورها دچار چالش شد و در چند سال اخیر از این گزینه برای تامین منابع مالی محروم ماندیم. تحریم‌های بین‌المللی منجر به تشدید محدودیت‌های بانکی و تجاری شده و تبادلات مالی با دشواری بیشتری انجام می‌شوند.

در این شرایط، ریسک سرمایه‌گذاری افزایش یافته و پایه‌های روابط بسیار متزلزل خواهد شد. همچنین بازارهای صادراتی یا حتی رشد فعالیت‌های تولیدی نیز در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته و در ادامه سرمایه‌گذار تضمینی برای بازگشت سرمایه و سود سرمایه‌گذاری خود نمی‌بیند. این عوامل در سال‌های اخیر منجر به کاهش رغبت سرمایه‌گذاران سایر کشورها برای انجام پروژه‌های تولیدی و اقتصادی مشترک در کشور ما شده است. تحریم‌های بین‌المللی در سال‌های اخیر باعث شد صاحبان شرکت‌های بزرگ، دارندگان تکنولوژی‌های پیشرفته و سازندگان تجهیزات معتبر یکی پس از دیگری ایران را ترک کنند و در تامین تجهیزات خود دچار گرفتاری‌های مهم شویم.

نه‌تنها در بخش معدن، بلکه در تعدادی از صنایع و دیگر واحدهای تولیدی نیز این اتفاق رخ داد. این اتفاق خسارت‌های زیادی را برای کشور به همراه داشت؛ بنابراین تشدید تحریم‌ها علیه ایران را می‌توان یکی از دلایل مهمی در مشکلات مالی پیش آمده برای معادن عنوان کرد.

پس از اتفاقات پیش آمده در پی افزایش تحریم‌ها، فعالان بخش معدن و صنایع معدنی ایران تلاش کردند از طریق راه‌های گوناگونی مانند اتکا به توان داخلی، خرید ماشین‌آلات از شرکت‌های واسطه خارجی و ایجاد روابط تجاری با تامین‌کنندگان تجهیزات برای رفع مشکلات پیش آمده تلاش کنند.

همچنین همکاری متخصصان خارجی بازنشسته که از توانمندی و تجربه مناسب برخوردار بودند، از دیگر روش‌هایی بود که صاحبان معادن و صنایع برای ادامه حیات اقتصادی خود به کار گرفتند.

از سوی دیگر، در فقدان سرمایه‌گذاری خارجی، صنایع معدنی ما در احداث واحدهای بزرگ فرآوری و تولیدی، کم توان شدند. از این‌رو برای جبران نسبی این خلأ و نقص پیش آمده، به پروژه‌های بهینه‌سازی و افزایش ظرفیت خطوط موجود بیشتر روی آوردند. بهره‌مندی حداکثری از توان داخلی تنها بخش کوچک اما مهمی از پازل توسعه است؛ بنابراین تاکید بر نیازمندی بر سرمایه‌ها و دانش خارجی نمی‌تواند منجر به پیشرفت کشور شود.

باید نهادهای دولتی بستر مناسبی برای بومی‌سازی فناوری‌هایی که توان تولید آنها در داخل وجود دارد، فراهم کنند.

پنجشنبه
۲۱ مهر ۱۴۰۱- ۱۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ - ۱۳ اکتبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۷۱-پیاپی۳۴۸۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ -ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

افزایش سود بانکی آری یا خیر

حسن رادمهر
کارشناس اقتصاد

حجم نقدینگی در پایان فروردین سال ۱۴۰۱ نسبت به پایان سال ۱۴۰۰ به‌میزان ۰.۲ درصد کاهش یافته است. همچنین نرخ رشد سالانه نقدینگی در فروردین ۱۴۰۱ معادل ۶/ ۳۵ درصد بوده است.

یکی از راهکارهای شناخته‌شده اقتصادی برای کنترل تورم افزایش نرخ سود بانکی است. نرخ سود سپرده‌ها در کشور حدود ۶ سال است که بدون تغییر مانده، اما شرایط فعلی کشور افزایش نرخ سود سپرده و کاهش نرخ بهره تسهیلات بانکی را می‌طلبد، زیرا افزایش نرخ سود سپرده بانکی می‌تواند در کنترل بازارها موثر باشد.

از طرفی هم افزایش نرخ سود بانکی مانعی برای رونق بخش تولید محسوب می‌شود و نباید به‌میزانی باشد که تولیدکننده را به‌جای سرمایه‌گذاری در تولید به سرمایه‌گذاری در بانک‌ها ترغیب کند.

اگر نرخ سود بیشتر از آنچه در نظام بانکی کشور جاری است، کاهش یابد، جز اثرات تورمی شدید ممکن است موجب کاهش سپرده‌های بانکی هم بشود اما بانک‌ها به‌دلیل قدرت انحصاری خود، نرخ سود تسهیلات را پایین نمی‌آورند، زیرا با بالا بودن نرخ بهره تسهیلات می‌توانند زیان‌های خود را جبران کنند. چنانچه نرخ سود در بازار بین‌بانکی کاهشی باشد، اتفاق خوبی برای بازار سرمایه به‌شمار می‌رود، اما نمی‌توان انتظار داشت برای حمایت از بخشی از اقتصاد مانند بازار سرمایه نرخ بهره تغییر کند و سایر بخش‌ها بدون تغییر بمانند؛ در واقع این کار باعث می‌شود نرخ در سایر بازارها نیز دستخوش تغییر شود.

به‌عبارت دیگر با این اقدام قیمت‌ها در بازار سهام، ارز، مسکن و همه بازارهای مصرفی خانوارها تحت تاثیر قرار خواهد گرفت؛ بنابراین کاهش نرخ سود بانکی حتی اگر با هدف حمایت از بازار سرمایه باشد، به‌دلیل جذابیت نوسان‌گیری در بازارهای موازی، با آثار منفی همچون رشد تورم همراه خواهد بود. پس به‌طور قطع در شرایط کنونی نرخ سود بانکی باید اندکی افزایش یابد، زیرا کاهش نرخ سود بانکی، نیازمند ایجاد بستر حمایت از تولید داخلی و هدایت نقدینگی به سمت رونق تولید و بنگاه‌های کوچک و بزرگ است، وگرنه در صورتی که کسب سود در بازارهای سفته‌بازانه همچون ارز رونق داشته باشد، نمی‌توان انتظار تزریق منابع سپرده‌های بانکی به تولید را داشت. از سوی دیگر، یکی از ملزومات افزایش نرخ سود بانکی در اقتصاد، کاهش انتظارات تورمی است؛ موضوعی که در صورت تحقق آن، می‌توان نرخ سود بانکی را متناسب با رونق اقتصادی به‌وجود آمده، پلکانی کاهش داد.

کاهش نرخ سود باعث کاهش نرخ تمام‌شده پول بانک‌ها و نکول وام‌های بانکی می‌شود. در نتیجه وضعیت سودآوری و ترازنامه بانک‌ها بهبود می‌یابد.

از سوی دیگر کاهش جذابیت سپرده‌گذاری در بانک‌ها باعث تمایل صاحبان منابع مالی به فعالیت اقتصادی می‌شود، چراکه صاحبان سرمایه سعی دارند در کنار حفظ ارزش دارایی خود، سودی نیز به‌دست آورند اما تمام اینها در شرایطی حاصل می‌شود که نرخ سود سپرده و نرخ تورم با هم اختلاف معناداری نداشته باشند.

نرخ بهره یکی از شاخص‌های مهم اقتصاد در هر کشوری است. بانک مرکزی براساس شرایط اقتصادی، نرخ بهره را تعیین می‌کند و امور مالی و بانکی در راستای این نرخ صورت می‌پذیرد.

نرخ بهره برای جلوگیری از کاهش ارزش پول وام‌دهنده میان پول پرداختی امروز و دریافتی در آینده استفاده می‌شود.

نرخ بهره اغلب مثبت است که انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری در جامعه ایجاد می‌کند. هرچه وضعیت اقتصادی و شرایط بازار بهتر باشد، انتظار برای دریافت سود و بهره‌های بیشتر نیز بالاتر است، اما در شرایطی که بازار ثبات نداشته باشد، سرمایه به‌جای اینکه از طریق بانک‌ها به سمت تولید هدایت شود، به بازارهای معامله‌گری هدایت می‌شود و همین موضوع اقتصاد کلان را از رونق خارج می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

دوراهی افزایش یا کاهش نرخ سود

صمت آثار ثبات نرخ سود بانکی در چند سال اخیر را بررسی کرد

مریم غدیرپور: نرخ سود بازار بین‌بانکی با افزایش ۰.۱۱ درصدی نسبت به هفته قبل به رقم ۲۰.۶۸ درصد رسید. بانک‌ها در پایان دوره مالی کوتاه‌مدت (روزانه یا هفتگی) با مازاد یا کسری نقدینگی مواجه می‌شوند که باید آن را به تعادل برسانند. اگر بانکی با کسری نقدینگی مواجه شود، باید با استقراض از بانک مرکزی درصدد جبران آن برآید و از سوی دیگر برای به تعادل رساندن مازاد نقدینگی نیز باید با ارائه تسهیلات اقدام به این کار کند. بانک‌ها برای جلوگیری از توسل به بانک مرکزی، بازاری به‌نام بازار بین‌بانکی تشکیل داده و با ارائه یا دریافت تسهیلات بین‌بانکی برای برقرای تعادل میان عرضه و تقاضای نقدینگی تلاش می‌کنند؛ یعنی در بازار بین‌بانکی، نقدینگی از موسسات مالی دارای مازاد به موسسات مالی دارای کسری وجوه انتقال می‌یابد. سکه نرخ سود روی دیگری هم دارد و آن هم مربوط به سپرده و تسهیلات سپرده‌گذاران و گیرندگان تسهیلات است. چند سالی است که نرخ سود سپرده‌ها ثابت مانده و تنها شایعه افزایش نرخ سود سپرده‌ها تا ۲۲ درصد به‌عنوان پیشنهادی از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مطرح شد و بعد از مدتی مسکوت ماند. هرچند همواره با توجه به نرخ تورم بالا و فاصله گرفتن قابل توجه سود بانکی از تورم، مباحثی از سوی اقتصاددانان برای افزایش سود بانکی مطرح شده، اما فعلا تصمیمی برای این مسئله وجود ندارد. با توجه به آخرین آمار حجم نقدینگی در بازارهای مالی صمت به بررسی تاثیر کاهش یا افزایش نرخ سود بانکی بر این شاخص پرداخته است.

افزایش نرخ سود بانکی ضروری است

حسن گلمرادی، کارشناس مسائل اقتصادی در زمینه تفاوت افزایش سود بین‌بانکی و افزایش سود سرمایه‌گذاری به صمت گفت: بازار بین‌بانکی موجب می‌شود بانک‌ها دیگر برای تامین نقدینگی و منابع مالی موردنیاز کوتاه‌مدت خود به بانک مرکزی مراجعه نکنند که خود این موضوع به بانک مرکزی در جهت کنترل حجم نقدینگی کمک می‌کند. وی توضیح داد: عمده وام‌های بین‌بانکی دارای سررسید یک‌هفته و کمتر هستند و نرخ سود سپرده‌ها برمبنای نرخ سود بین‌بانکی تعیین می‌شود. نرخ سود بین‌بانکی هم متناسب با عرضه و تقاضا تعیین می‌شود؛ به‌طوری که با افزایش تقاضا برای دریافت وام بین‌بانکی یا کاهش آن، نرخ سود روند صعودی یا نزولی به خود می‌گیرد.

نرخ سود شبانه

وی اظهار کرد: نرخ سود بین‌بانکی به‌حدی کوتاه‌مدت است که به نرخ سود شبانه معروف است، اما نرخ سود سپرده‌ها کوتاه‌مدت یعنی سه‌ماهه یا بلندمدت یا همان یکساله است. نرخ سود تسهیلات نیز بلندمدت است، اما باوجود این تفاوت، نرخ بهره بین‌بانکی در تعیین نرخ سود سپرده و تسهیلات تاثیرگذار است. این کارشناس مسائل اقتصادی گفت: هر سال بسته نظارتی از سوی شورای پول و اعتبار به بانک مرکزی ابلاغ می‌شود که در آن بازه نوسان نرخ سود بانکی برای ابلاغ به بانک‌ها پیش‌بینی شده است. تصمیم شورای پول و اعتبار هر سال براساس شرایط نقدینگی و شرایط کلان اقتصادی گرفته می‌شود. وی توضیح داد: از وظایف شورای پول و اعتبار سیاست‌گذاری پولی با بررسی تمام جوانب اقتصاد ایران، از جمله روند صعودی حجم نقدینگی در سال‌های اخیر تا جولان نوسان‌گیری و دلالی در بازارهای موازی برای تغییر نرخ سود است. گلمرادی با اشاره به اینکه کاهش یا افزایش نرخ سود بانکی تنها در حیطه اختیارات شورای پول و اعتبار است، افزایش نرخ سود بانکی را در شرایط کنونی اقتصاد ایران که درگیر حجم بالای نقدینگی و سوداگری است، امری ضروری دانست. وی در این زمینه تشریح کرد: در اقتصاد ایران که از یک سو با روند صعودی حجم نقدینگی و رشد تورم مواجه است و از سوی دیگر رونق و جذابیت بازارهای موازی همچون مسکن، ارز، خودرو و بورس را در خود جای داده، هرگونه تصمیم برای کاهش یکباره یا افزایش بسیار بالا و معنادار نرخ سود بانکی، آثار و تبعات خود را خواهد داشت. این کارشناس مسائل اقتصادی نقدینگی‌های سرگردان و ناهمگونی سیاست‌ها در بازار مسکن را عامل گرانی غیرمنطقی قیمت‌ها در این بازار عنوان کرد و افزود: نبود برنامه‌ریزی در حوزه مسکن نقدینگی را به بازارهای مختلف سرازیر کرده است.

لزوم تجدیدنظر شورای پول و اعتبار

وی بر این باور است که در این برهه زمانی با افزایش نرخ تورم و افزایش نیافتن نرخ سود بانکی مردم سپرده‌های خود را از شبکه بانکی خارج کردند که در پی آن التهاب قیمتی در بازار ارز و سکه و در نتیجه مسکن ایجاد شده است؛ بنابراین لازم است شورای پول و اعتبار درباره نرخ سود تجدیدنظر کند. این کارشناس مسائل اقتصادی تاکید کرد: کاهش نرخ سود بانکی اثرات تورمی دارد و علاوه بر آن موجب کاهش سپرده‌های بانکی می‌شود، اما اتفاق بسیار خوشایندی برای بازار سرمایه است. وی با بیان اینکه در کشور ما باید نرخ بهره تسهیلات بانکی کاهش یابد تا رونق به تولید بازگردد، گفت: اگر بنا به تناسبی سود سپرده‌ها در بانک افزایش یابد، سرمایه‌های سرگردان وارد شبکه بانکی خواهند شد و با پایین بودن نرخ بهره تسهیلات این سرمایه به بخش تولید تزریق می‌شود. گلمرادی خاطرنشان کرد: هدف دولت باید رونق تولید، افزایش اشتغال و کاهش تورم باشد تا پمپاژ پول به سمت فعالیت‌های مولد صورت گیرد و سرمایه‌گذاران خرد پول‌های‌شان را به بازارهای سوداگری نبرند. وی در ادامه تاکید کرد: بانک‌ها سودهای بسیاری از وام‌های اعطایی به تولیدکننده دریافت می‌کنند، در حالی که این سودها برای بخش تولید بسیار کمرشکن است. نرخ بهره تسهیلات باید به نفع تولید کاهش پیدا کند و مالیات هم روند نزولی داشته باشد، اما بالعکس در بخش سوداگری و سفته‌بازی باید نرخ مالیات افزایش پیدا و بانک بهره‌های فراوانی را از فعالان این بخش دریافت کند. این کارشناس مسائل اقتصادی افزایش سود بین‌بانکی را عامل مهمی برای مهار تورم و کاهش انتظارات تورمی دانست، اما شرط آن را تداوم افزایش‌های چمشگیر نرخ سود در بازار بین‌بانکی اعلام کرد که این موضوع به سیاست‌های بانک مرکزی وابسته است، زیرا سیاست انبساطی کنونی بانک مرکزی مانع از روند صعودی نرخ سود در بازار بین‌بانکی می‌شود و در پی آن نیز تاثیری در کاهش یا مهار تورم نخواهد داشت. وی افزایش ۰.۱۱ درصدی نرخ سود در بازار بین‌بانکی را برای اقتصاد کشور ناچیز، اما خوش‌یمن خواند و افزود: ادامه این روند در سیستم بانکی تاثیری زیادی بر کنترل تورم از طریق مهار نقدینگی دارد.

افزایش سرمایه‌های خرد بازنشستگان در بانک‌ها

حسن مرادی، اقتصاددان و استاد اقتصاد بین‌الملل دانشگاه تهران درباره ضرورت افزایش یا کاهش نرخ سود بانکی در گفت‌وگو با صمت گفت: در ایران درصد افراد بازنشسته رو به افزایش است و طبیعتا سرمایه‌های خرد این قشر از جامعه به‌سوی بانک روانه می‌شود. وی با تاکید بر اینکه پس‌انداز بانکی در ذات خود بد نیست و سالم‌ترین راه کسب سود، از سپرده بانکی است، بیان کرد: پس‌انداز یا همان سپرده‌گذاری بانکی جلوی معاملات ناصواب را می‌گیرد. این اقتصاددان با اشاره به اینکه فدرال‌رزرو امریکا به تازگی نرخ بهره را ۷۵ واحد دیگر افزایش داد، گفت: هنگامی که اقتصاد امریکا در حال فاصله گرفتن از بحران کرونا بود، فدرال‌رزرو نرخ بهره را در حد صفر نگه داشت و اجازه داد در طول ۲ سال، ذخیره نقدینگی به یک حباب ۴۰ درصدی برسد، سپس با افزایش نرخ بهره اقدام به جمع‌آوری نقدینگی و کنترل تورم کرد. مرادی گفت: هنگامی که بازار سهام و مسکن در بحران فرو رفت، فدرال‌رزرو با خرید اوراق قرضه خزانه‌داری و اوراق قرضه با پشتوانه رهنی تزریق نقدینگی به بازار را ادامه داد، اما اکنون که نرخ تورم در امریکا در حد بی‌سابقه‌ای بالا رفته، اقدامات فدرال‌رزرو در بعد انقباضی درست مانند وجه انبساطی، سختگیرانه است. افزایش ۷۵ واحدی نرخ بهره به‌جای ۲۵ واحد معمول آن، قدم اصلی در اعمال سیاست انقباضی پولی است. این استاد اقتصاد بین‌الملل دانشگاه تهران گفت: بانک مرکزی امریکا می‌خواهد با بازپرداخت اوراق قرضه در زمان سررسید آنها، حجم زیادی از نقدینگی را از بازار خارج کند. وی با اشاره به اینکه این سیاست انقباضی بانک مرکزی امریکا باید الگوی برای بانک مرکزی ایران قرار گیرد، اظهار کرد: نهاد یادشده با این اقدام سعی در جذب نقدینگی‌های سرگردان دارد.

افزایش نرخ سود به مرز ۲۲ درصد منطقی است

وی پیشنهاد کرد: بانک مرکزی ایران برای جلوگیری از فرار سرمایه‌های خرد به‌سوی بازارهای موازی نظیر مسکن، سکه و ارز و... نرخ سود سپرده‌ها را به مرز ۲۲ درصد افزایش دهد تا در بلندمدت همین سرمایه‌های خرد از طریق سیستم بانکی موتور محرکه تولید شوند. این اقتصاددان همچنین انتشار اوراق قرضه از سوی بانک مرکزی را راهکاری برای جذب نقدینگی و مهار تورم دانست و گفت: دولت با انتشار اوراق قرضه پرسود می‌تواند با مشارکت مردم و جذب نقدینگی، پروژه‌های عمرانی از جمله راهسازی، گسترش راه‌آهن و... را به بهره‌برداری برساند. مرادی با اشاره به اینکه در هیچ جای دنیا از سرمایه‌های خرد مالیات نمی‌گیرند، افزود: در ایران نیز بیشتر سپرده‌های بانکی حاصل از درآمدهای خرد است؛ بنابراین با افزایش نرخ سود سپرده به‌ویژه درآمد بازنشستگان در بانک‌ها انباشت می‌شود و به‌جای بازار دلالی در امنیت بانکی سود دریافت می‌کنند.

افزایش سود سپرده موجب تورم می‌شود

مرتضی سامتی، استاد اقتصاد دانشگاه اصفهان، با اشاره به ناکارآمدی سیاست افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی به ایمنا گفت: معمولا حجمی از نقدینگی سرگردان وجود دارد که بین بازارهای مختلف بورس، ارز، طلا و مسکن جابه‌جا می‌شود.

ورود این نقدینگی به هر بازاری، مشکلات خاص خود را به‌وجود می‌آورد. وی افزود: همیشه با ورود سرمایه‌های خرد به بازاری خاص مانند ارز و به‌وجود آمدن اثرات مخرب آن، مسئولان اقدام به افزایش نرخ سود سپرده‌ها کرده‌اند، اما مسئله این است که با افزایش نرخ سود، بانک‌ها اقدام به خلق پول جدید برای پرداخت سودهای بانکی می‌کنند و این جریان موجب تورم بیشتر خواهد شد. این استاد دانشگاه اظهار کرد: سیستم بانکی کشور دارای قدرت تولید پول بدون پشتوانه است که سرانجام این فرآیند منجر به تشدید تورم می‌شود.

خلق پول، عامل تورم

سامتی افزود: خلق پول توسط بانک به این معناست که بانک‌ها به سپرده‌گذاران تورمی را تحمیل می‌کنند تا فرد سپرده‌گذار از بهره دریافتی خود منفعتی نبرد، چون به همان نسبت قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کند. وی خاطرنشان کرد: کسری بودجه مداوم دولت به‌دلیل چاپ پول‌های بدون پشتوانه‌ای است که وارد بازار می‌شود و تورم را تشدید می‌کند. این استاد دانشگاه با بیان اینکه بهتر است نرخ سود سپرده‌ها افزایش پیدا نکند، اظهار کرد: لازم است بازاری مناسب برای ورود نقدینگی‌های مردم جایگزین شود. بهترین بازار برای ورود سرمایه‌ها، بورس است که در مقطعی هم با رونق فراوان روبه‌رو شد اما به‌دلیل سیاست‌های نادرست، این بازار افت کرد و مردم با زیاندهی بالا، اعتماد خود را نسبت به بازار بورس از دست دادند.

این کارشناس اقتصاد مخالفت خود با افزایش نرخ سودهای بانکی را این‌گونه استدلال کرد: افزایش نرخ سود بانکی مانع از سرعت گردش پول و نقدینگی می‌شود و هزینه‌های اخذ تسهیلات را افزایش می‌دهد و تمایل به دریافت وام را کم می‌کند. سامتی تصریح کرد: درباره وضع هیچ کدام از بازارها نمی‌توان اظهارنظر قطعی کرد. تنها توصیه‌ای که از سوی اقتصاددانان مطرح می‌شود این است که دولت از ایجاد نابسامانی در بازارهای مختلف پرهیز کند تا ثبات در چنین سیستم‌هایی از بین نرود.

سخن پایانی

برخی بر این باورند که اگر نرخ سود سپرده‌های بانکی بالاتر از نرخ تورم باشد، سرمایه‌ها به سمت بانک حرکت می‌کند و افزایش نرخ سود بانکی موثر خواهد بود؛ بنابراین نرخ تورم بالای ۴۰ درصد و نرخ بهره ۲۰ درصدی جذابیتی برای سپرده‌گذاری در بانک ایجاد نمی‌کند، چون در این شرایط نرخ ۲۰ درصدی سود بانکی برای سپرده‌گذار نرخ بهره منفی محسوب می‌شود؛ یعنی قدرت خرید کسانی که پول خود را با سود بانکی سالانه ۲۰ درصدی در بانک سپرده‌گذاری کرده‌اند نسبت به نرخ تورم چندین درصد کاهش یافته است. بنابراین با پایین بودن نرخ سود بانکی نسبت به تورم، سپرده‌گذاری در بانک برای مردم جذابیتی ندارد؛ مگر افرادی که از ریسک‌پذیری کمتری برخوردار باشند و با این نرخ سود در بانک سپرده‌گذاری کنند.